

SPRÁVA
VOJENSKÉ KONTRARozVĚDKY

203/9

~~Přísně tajné~~

Výtisk čís.: 15
Počet listů: 23

Čís. SKR 00188-20

MINISTERSTVO VNITRA

Datum: 16 VII. 1968
OS-00231/152 68.

SBORNÍK zkušeností a informací VKR

Řada B

Číslo 1 /1968

Vydává SVKR podle zvláštního rozdělovníku. Určeno pro pracovníky VKR, řada A pro všechny pracovníky, řada B pro náčelníky odborů VKR a SVKR. Zveřejňování údajů ve Sborníku uvedených je povoleno jen se souhlasem náčelníka SVKR.

Sborníky jsou uloženy na složkách VKR po dobu následujícího kalendářního roku po vydání. Po uplynutí tohoto roku se celý ročník komisionálně ničí.

O B S A H

- 1/ Informace o činnosti kontrarozvědek některých kapitalistických států ..... str. 1
- 2/ Prohlášení příslušníka vojenské kontrarozvědné služby Bundeswehru ..... str. 34
- 3/ Informace o činnosti rezidentury rozvědky KYP, legalizované na ZÜ Řecka v Praze ..... str. 41

Tématické vyhodnocení:

- 203/9 - Psychologická válka - .str. 5
Kontrarozvědky - společné materiály - str. 1
Součinnost nepřátel. kontrarozvědek - str.33
Kontrarozvědky německá - str. 34
Zastupitel.úřady KS v ČSSR - str. 41

· INFORMACE

O ČINNOSTI KONTRARozVĚDK NĚKTERÝCH KAPITALISTICKÝCH STÁTŮ

V současné době, na základě demokratického procesu a v souladu s akčním programem KSČ, je nejen v celé naší společnosti, v Čs. lidové armádě, ale i ve VKR usilováno o odstranění všech deformací minulosti a nastolení skutečné demokracie, jako rozhodujícího předpokladu dalšího vývoje. K tomu i ve VKR probíhá diskuse o našem novém začlenění, postavení i zaměření činnosti.

V poslední době jsme získali o činnosti kontrarozvědných orgánů některých kapitalistických států ucelenější materiály, které mohou posloužit i k zamýšlení nad našimi současnými problémy.

V tomto čísle Sborníku začínáme s publikací zajímavějších pasáží těchto materiálů a budeme je dále průběžně uveřejňovat.

Současně upozorňujeme, že jde o materiály získané převážně z agenturních zdrojů a dle toho je třeba s nimi zacházet.

Kompletní materiály o činnosti KR Francie, Itálie a NSR jsou k dispozici na SAO SVKR.

I. Organizace kontrarozvědných složek

V článku se nebudeme blíže zabývat organizačním členěním kontrarozvědných složek jednotlivých kapitalistických států. Přesto chceme alespoň upozornit na některé základní orga -

nizační a kádrové změny v bezpečnostním aparátu hlavních kapitalistických zemí, které budou mít svůj odraz i v metodách práce a jejím obsahovém zaměření.

V NSR došlo v roce 1966 k ustanovení parlamentního dozoru nad výzvědnými a kontrarozvědnými orgány a k řízení jejich spolupráce s cílem zlepšit celkový efekt činnosti.

Z kontrarozvědného hlediska bude spolupráce tajných služeb NSR (BND, MAD a Bundesverfassungsschutz) spočívat na zásadě, že:

- BND provádí KR práci pouze v těch případech, kdy je pronikáno do jejího zpravodajského aparátu,
- MAD provádí KR práci pouze v těch případech, kdy došlo k agenturnímu proniknutí do vojenského objektu nebo personálu (pokud se agent, pracující proti Bundeswehru, zdržuje v civilním sektoru - patří do kompetence Bundesverfassungsschutz),
- všechny ostatní případy spadají do pravomoci spolkového úřadu pro ochranu ústavy (Bundesverfassungsschutz), který prakticky nese hlavní tíhu KR práce na území NSR.

Z hlediska KR režimu lze tedy v NSR počítat s určitým diferencováním a tím i s kvalitním zlepšením práce.

Na území Francie došlo počátkem roku 1966 k některým základním změnám v organizaci KR služeb. Hlavním je jistě změna v podřízenosti SDBCE (Služba zahraniční dokumentace a KR) od předsedy vlády pod pravomoc ministra národní obrany. Dá se předpokládat, že vlivem zařazení a podřízenosti vojenské složce dojde zřejmě i k určitému novému zaměření hlavní činnosti. Zlepšení má nastat jednak podřízením vojenské disciplíny a dále značnými personálními změnami v uvedené službě.

U italské KR není sice známo, že by došlo k větší reorganizaci, ale zato bylo zjištěno přejmenování organizace italské informační služby obrany z dosavadního S.I.F.A.R. (Servizi -

zio Informazioni Forze Armate) na S.I.D. (Servizio Informazioni Difesa), tj. "Informační služba obrany". Současně došlo ke změně i ve vedení této složky. Důvodem uvedených změn je údajně ta skutečnost, že S.I.F.A.R. neprokázal v dosavadní činnosti téměř žádných výsledků v porovnání s ostatními členskými státy NATO, což bylo KR již několikrát vytkáno. Nejsou tedy vyloučeny ani další dílčí personální a organizační změny a stejně tak jsou možné i změny v metodách KR práce.

Ve Francii je vojenská kontrarozvědka (Service de sécurité de la défense nationale et des armées - S.S.D.N.A.) orgánem zajišťujícím vojenskou bezpečnost ve francouzských ozbrojených silách. Podle znění příslušných francouzských předpisů pod pojmem vojenská bezpečnost se rozumí souhrn opatření učiněných v míru i ve válce pro ochranu armády, vojenských nebo civilních zařízení se vztahem k armádě proti "subverzi", tj. proti všem vnitřním nebo vnějším útokům namířeným proti citlivým úsekům, tajemství, morálce a kázni. Vojenská KR, v doslovném znění "služba pro bezpečnost národní obrany a vojsk", tvoří specializovanou kontrarozvědnou službu, která je prostředkem ministra národní obrany a ochraňuje vojenskou bezpečnost uvnitř armády, ale i zařízení, pracujících ve prospěch obrany země. S.S.D.N.A. se zúčastňuje v příslušné míře ve formě technické účasti i ochrany civilních "citlivých", tj. styčných bodů s armádou. Veškerá činnost S.S.D.N.A. je vykonávána s jednoznačným zaměřením k potřebám vojenského velení.

V Itálii mají jednotlivé generální štáby pozemního vojska, námořnictva a letectva svůj kontrarozvědný a rozvědný orgán SIOS (Servizio Informazioni Operative Situazioni), který je podřízen svému generálnímu štábu. Po stránce operativní SIOS-y podléhají SID-U (Informační služba obrany). Složky SIOS řídí službu vojenské KR na území Itálie v oblastech, které jsou v jejich podřízenosti. SIOS plní rozvědné úkoly v rámci své kompetence a zabývají se rozkrýváním vojenského potenciálu protivníka, výzbrojí, organizací a dislokací v potřebné míře podle

operačních zámyslů jejich velitelství. Současně se zabývá KR obrannou činností v podřízených jednotkách. Jsou to většinou 2. oddělení jednotlivých velitelství.

II. Preventivní činnost KR

V činnosti téměř všech kontrarozvědných složek hlavních kapitalistických států zaujímá významné místo preventivní činnost a lze říci, že je základem jejich činnosti vůbec.

Prevence tvoří celý široký komplex opatření, která mají dva základní cíle:

- 1/ snížit pronikání rozvědných zájmů k pramenům poznatků všeobecně,
- 2/ tam, kde již došlo k proniknutí přes systém opatření a tím i k překročení zákonných hranic, mají opatření signalizovat pro KR zvýšení pozornosti nebo dát podklad k zásahu proti narušitelům.

Do prevence, uplatňované KR službami kapit. států, je možno zahrnout celou škálu úkonů. Jsou to na příklad vliv na zostření a zaměření zákonodárství, uplatnění soudní praxe, organizaci a provádění tzv. psychologické války, kategorizování zájmových objektů z hlediska bezpečnostních zájmů. V dalším zavádění opatření vnitřní a vnější ochrany zájmových objektů, úkoly a zásahy na ochranu "morálky" a provádění instruktážní činnosti u vojsk a v zájmových civilních objektech s cílem kontrarozvědné přípravy, stejně jako zásahy do otázek pohybu a pobytu cizinců v zemi. Podstatný vliv má KR na udělování občanství, manipulaci s doklady a provádění jejich agenturního zajištění proti napodobování. KR určuje podmínky manipulace a zabezpečení zájmových písemností a materiálů, cenzurní činnosti apod.

Psychologická válka

Důležitou součástí prevence KR je systematické zasahování do myšlení obyvatelstva. Nejvíce používaným prostředkem je pro KR tzv. psychologická válka.

Psychologická válka spočívá v plánovaném využívání propagandy a jí podobných informačních opatření s cílem ovlivnit názory, city, vztahy a činnost cizinců a dalších zemí v zájmu podpoření uskutečnění cílů národní politiky nebo vojenských cílů.

Tato formulace byla přijata v roce 1953 Sborem náčelníků štábů USA jako základ pro rozvinutí všestranné a účinné psychologické války s důrazem proti socialistickému táboru, ale také v obměněné formě proti vlastním národům.

V rámci NATO byly uvedené myšlenky definice psychologické války aplikovány u všech členských států.

Psychologická válka nic neztratila na významu postupem doby od stanovení definice, spíše naopak. Změna poměru sil ve světě a vojenské aspekty vědeckotechnické revoluce přivedly vládnoucí kruhy imperialistických mocností k závěru, že řešit politické otázky v Evropě válkou je příliš nebezpečné, i pro samotného případného agresora. Proto stále více zvyšují svou činnost proti socialistickému táboru využíváním prostředků ideologického ovlivňování, aniž by se při tom samozřejmě zřekly natrvalo klasických forem boje.

Psychologickou válku je třeba vidět ve dvou základních směrech. První je tzv. "globální", zasahující a zeslabující "předpólí", tj. prováděný proti a na území potenciálního protivníka. Druhý je vnitřní, namířený k diferencovanému útoku na všechny vrstvy obyvatelstva, s konkrétními taktickými cíli k probuzení specifických zájmů lidí o agenturní záležitosti. Platforma, na které se může v současné době sejít do určité míry většina vrstev obyvatelstva, je tradiční buržoasní ochrana vlasti.

Donedávna bylo běžným námětem ohrožení Francie "sovětským nebezpečím" a komunismem vůbec. Když tato nereálná hesla již netáhla, zvítězily snahy po vyvolání nebo alespoň po využití všech rozporů socialistického tábora. V současnosti je patrný přechod k hlášení tzv. "liberalismu".

Nejnovějším ideologickým prvkem působení je na příklad teorie o "vstupu SSSR do buržoasní civilizace". V hlavách lidí by se pod dojemem tohoto hesla měla zakotvit myšlenka, proč vlastně pracovat pro ideje komunismu, když se tyto momentálně oklikou vrací na pozice současného "liberálního, zlidovělého" kapitalismu, s novým spravedlivějším obsahem.

Jak se stále více ukazuje, vystoupení Francie z NATO a hlavně pak její zdůvodnění tohoto vystoupení, které nezapadá dosti dobře do všeobecné politiky antikomunismu, otřáslo myšlením širokých vrstev obyvatelstva na západě.

V souvislosti s tím se projevíly zvýšené obavy reprezentantů nejpravděpodobnějších vládnoucích kruhů z možného, pokračujícího procesu liberalizace v názorech obyvatel vůči "Východu". Proto bylo nutné dát upadající hysterii injekci. Ve většině zemí Evropy se vzhledem k tomu projevílo vystupňování antišpionážní propagandy do nejkrajnější míry.

Aby nás však nemýlilo oficiální "oteplení politických vztahů k Východu" ve Francii, je třeba si připomenout, že v rozsahu našich zájmů probíhá nerušeně a neomezeně a také bez oslabení tzv. psychologická válka proti našim rozvědkám. Tuto činnost řídí složka KR-D.S.T. (Správa dohledu nad územím). Tak na příklad její péčí byla znovu vydána brožura určená všem vedoucím pracovníkům v průmyslu, která je seznamuje s metodami východních rozvědek při agenturním náboru zájmových osob. Publikace, vydaná o 200 stranách, nákladem cca 10.000 výtisků, sleduje cíl, aby vedoucí funkcionáři průmyslových podniků, vědci, výzkumníci a technici byli důrazně varováni před důvěrnými kontakty se svými protějšky z "Východu", u kterých jsou údajně

vždy předmětem zpravodajského zájmu.

V NSR se s obdobným cílem objevily v tisku zprávy o osobách, provádějících špionáž, které se samy dobrovolně přihlásily KR, aby jednak využily beztrestnosti v tomto případě, ale co je hlavní, aby se dostaly ze spárů "krkavčích" východních rozvědek.

Při prověření některých zveřejněných oznámení bylo zjištěno, že se jedná o neexistující "fingované agenty".

KR jde tedy o to, psychologicky působit na skutečné agenturní pracovníky, zneklidňovat je náznakem širokého provalu, podpořit nejistotu a nechuť k další práci apod.

Kromě toho probíhají paralelně v různých "gemeinschaftech" přednášky s diskusí na téma "Špionáž v NSR a v západním světě". V pozadí stojí zřejmě KR, neboť obsah přednášek je dobře zaměřen na objasnění praktických forem provádění rozvědné činnosti na zájmovém objektu.

KR se však nespokojuje pouze zastrásováním obyvatelstva na svém území, ale plně se snaží ovlivnit jejich antišpionážní bdělost při pobytu v cizích zemích, hlavně pak na "Východě". Tak na příklad se v poslední době objevila v západoněmeckém tisku celá řada zpráv o tom, jak je v hotelích ČSSR prováděna kompromitace cizinců a jejich získávání pomocí tzv. "bonek". Podle západního - hlavně německého - tisku je polovina pražských hotelů pod přímou správou Stb a jsou agenturně využívány k náboru apod. Zprávy z úst některých čerstvých utečenců z ČSSR v uvedeném duchu působí velmi věrohodně a splňují tak očekávaný cíl.

Pozadu nechce zůstat ani italská KR, a proto byl zá-
stupcem náčelníka GŠ 10. června 1966 vydán oběžník, který u-
přesňuje možnosti kontaktu italských důstojníků a příslušníky
cizích zastupitelských úřadů ne minimum. Každý styk musí být
předem povolen generálním štábem. Není-li bezprostředního vy-
hnutí, nesmí být veden hovor o odborných otázkách a navíc ob-

sah hovoru musí být ihned oznámen 2. oddělení GŠ. Úřady, ústa-
vy a vojenská velitelství nesmějí navazovat žádné samostatné
kontakty, jen se svolení 2. oddělení GŠ. Stejně tak jakáko -
liv korespondence italských důstojníků, která je vedena s vo-
jenskými přidělenci nebo zahraničními důstojníky, musí být po-
sílána otevřená na 2. oddělení GŠ, které po kontrole zajistí
odeslání nebo korespondenci zadrží.

Vcelku je možno hodnotit, že přes některé trhliny v
psychologické válce, které se projeví zeslabením projevů hrubé
antikomunismu hlavně v Evropě, si KR dosud ještě udržely
své pozice v působení na myšlení obyvatel cílevědomou propaga-
dou a využitím všech provalů.

Jednou z velmi aktivních složek KR, uplatňujících v pl-
né míře možnosti kontrarozvědného působení na objekty svého záj-
mu, v průběhu častého školení příslušníků armády včetně vojáků
základní služby, je francouzská vojenská KR (S.S.D.H.A.). Kro-
mě již uvedené psychologické války plní vojenská KR celou šká-
lu dalších preventivních opatření.

Zaměření prevence vojenské KR

Francouzská vojenská kontrarozvědká zaměřuje globálně
svou preventivní činnost hlavně na tyto oblasti:

- 1/ vnitřní ochrana zájmových objektů,
- 2/ vnější ochrana zájmových objektů,
- 3/ ochrana morálky,
- 4/ instruktážní činnost.

Ad 1/

- poradit činitelům na příslušném stupni v otázkách organizace
ochrany, použití účinných materiálních prostředků a techní-
ky v organizaci střežení,
- účastnit se morální ochrany vojenských a civilních osob před
podvratnou propagandou (komunistickou i pravicovou),

- kontrolovat a střežit cizí osoby, jimž byl povolen z určitých důvodů přístup do zájmových objektů, dále osoby a dočasným oprávněním k návštěvě zájmových objektů, vstupu spod.
- zkoumat účinnost ochranných opatření, která mají zajistit zachování tajemství a zabránit sabotážní nebo jiné nedovolené činnosti.

Ad 2/

- být informován o úmyslech a metodách tajných agentů, dále o úseku podvratné činnosti v oblasti střežených zájmových objektů, učinit opatření pro varující a včasné vyrozumění vojenského velení a učinit včas nezbytná ochranná opatření k zabránění škod,
- účastnit se na zabezpečení přepravy vojenského "citlivého" materiálu, tj. materiálu utajovaného nebo takového, jehož zničením by byla celabena bojeschopnost příslušných jednotek.

Ad 3/

Studium morální problematiky a její ochrana je považována za velmi důležitou pro vojenská velení, které disponuje v tomto směru nejrozumnějšími prostředky. Jsou to:

- informační a studijní služba armády,
- specializované úseky IIIe bureaux štábů a
- důstojníci pověřeni problematikou lidských vztahů v jednotkách.

Vojenská kontrarozvědka se účastní na ochraně morálky vojsk tím, že:

- informuje vojenské činitele a velení o všech zprávách, které získala,
- vyhledává všechny znáky činnosti proti morálce uvnitř i mimo jednotek,

- upozorňuje velení na závažné zjevy a navrhuje mu nutná opatření proti podvratné propagandě všech forem,
- navrhuje ministru národní obrany zákas škodlivých publikací uvnitř objektů,
- účastní se kontroly učiněných opatření,
- neutralizuje útoky proti vojenské morálce, jako jsou
  - podněcování ke zběhnutí, neposlechnutí povolávacího rozkazu, zřizování podvratných spolků uvnitř armády, dobrovolné zmrzačení za účelem vyhnutí se vojenské službě apod.

Francouzské prameny konstatují, že morálka vojsk má takovou důležitost, že její ochrana je jedním z nejdůležitějších úkolů vojenské KR. Všichni členové vojenské KR mají proto ve svých povinnostech vyzdvihnouti individuální a kolektivní odpovědnost vůči armádě a národu.

Ad 4/

Instruktažní činnost tvoří prakticky základ preventivní činnosti KR proti špiónáži, sabotáži a podvratné propagandě. Provádí se v každém štábu, sboru, služebně nebo ve vojenském zařízení určenými instruktory. Důstojník KR u sboru musí být členem všech zkušebních komisí (vojenských) organizovaných u sboru. Důstojník S.S.D.N.A. musí být členem zkušebních komisí organizovaných na stupni divize a armádního sboru. Dokumentace a různé instruktažní prostředky pro školení jsou připravovány přímo v centrále S.S.D.N.A.

Jsou to různé konkrétní případy špiónážního charakteru, filmy voj. filmové služby a propagační materiál. Tato teoretická část školení je během výuky jiných předmětů voj. cvičení doplňována i vhodnými praktickými ukázkami z problematiky KR. Příležitostné testy a kontroly zjišťují pak účinnost této preventivní činnosti a upozorňují na event. doplnění určitého

směru. Obdobná činnost, uzpůsobená charakteru zájmového objektu, a podstatně, je prováděna i ostatními složkami KR.

III. Opatření KR ke zjištění a likvidaci činnosti protivníka

Tato část shrnuje dosavadní poznatky z oblasti ofenzivní činnosti KR. Tato činnost se neomezuje jen na vlastní území, ale naopak ve značné míře je přenesena na území protivníka nebo třetího státu. Vzhledem k rozmanitosti obou oblastí zájmu, rozdělíme činnost KR na působení na našem území a dále na území některých kapitalistických států (Francie, Itálie, event. NSR).

A/ Činnost KR na našem území:

Francouzská KR v plné míře využívá rozšířeného a uvolněného cestovního ruchu k pronikání do ČSSR. Počet Francouzů, kteří navštěvují ČSSR, dosahuje v průměru cca 15.000 osob ročně a má stopající trend. V jejich řadách vysílání spolupracovníci KR plní rozličné úkoly.

Jsou to většinou prověrky zájmových osob, jako na příklad žadatelů o vízum do Francie, dále typování našich občanů, kteří jakýmkoliv způsobem přišli do styku s Francií. Často plní "turisté" i úkoly spojení.

Francouzská KR má usnadněnou úlohu v získávání spolupracovníků, neboť žádnému z nich nedává úkoly přímého získání zájmové osoby pro agenturní činnost. Toto provádí KR téměř zásadně na vlastním území nebo na území třetího státu (spřáteleného), a to přímo orgány KR.

V poslední době k tomuto účelu volí často prostor Rakouska, do kterého je proud našich občanů "turistů" nejsilnější. Pro usnadnění úkolu náboru má francouzská KR ve Vídni silnou rezidenturu S.D.E.C.E., která má v rakouské KR dobrou podporu.

Některé zajímavosti z činnosti uvedených typů plnicích úkolů prověrek francouzské KR na našem území:

- v oblasti prověrek se zaměřují informátoři a spolupracovníci KR hlavně na ověření bydliště a pracoviště, dále projevují zájem o veřejné funkce a postavení zájmových osob, stranickou příslušnost a vztahy k bezpečnosti,
- velmi často ve styku s osobami ze zájmové oblasti vystupují s pokrokovými názory a chválou krás a vřidností lidí v naší zemi. Cílem je získání důvěry a tím i hlubších styků, což se jim často daří,
- konkrétní agenturní činnost plní až v závěru svého pobytu. V první etapě pobytu se skutečně "obdivují" krásám Prahy, naší vlasti, a to k ověření sledování. Přitom občas v zájmu prověrky neopomenou vyfotografovat na příklad ulici včetně kasáren, aby v případě sledování vyprovokovali zásah naší KR. Teprve když se nic neděje, jdou plnit úkol,
- mají-li mít nějaký kontakt, organizují jej hlavně při vhodných povětrnostních podmínkách: převážně mimo Prahu a větší města, do okolí hradů, zámků a jiných pamětihodností ve volné přírodě. Legendou je zde přijatelné "náhodné" setkání při odpočinku v turistické cestě,
- ve značné míře využívají upovídanosti a servilnosti celé řady našich lidí k využití informace od nevědomých informátorů. Narazí-li na informátora s většími možnostmi, předávají ho k dalšímu rozpracování po návratu do Francie.

Na území ČSSR plní kromě spolupracovníků z řad "turistů" významnější úkoly prověřovacího charakteru především francouzský ZÚ a v některých případech i Permit Office, tj. úřad pro cirkulaci s NSR. Podle několika prověřených případů posílá Permit Office do NSR výsledky svých šetření v každém podzření čs. občana ze spolupráce s KR nebo rozvědkou.

Konsulát francouzského velvyslanectví žádá zásadně francouzské ministerstvo zahraničních věcí o souhlas k udělení

vstupních a transitních víz do Francie. Uvedí při tom základní data dotyčných osob, důvody jejich výjezdu, doporučení na reference ve Francii a zjištěné poznatky eventuální prověrkou na území ČSSR. Současně vede konzulát kartotéku čs. občanů, kterým podle příkazů francouzského ministerstva vnitra není z preventivních důvodů povoleno udělit vízum. Francouzské velvyslanectví spolupracuje po kontrarozvědné stránce velmi úzce s akreditovaným zástupcem francouzské tiskové agentury AFP a s představitelem letecké společnosti Air France - obojí v Praze.

Nejnebezpečnější formou práce francouzské KR je však systém organizování provokací na našem území vůči rozvědce ČSSR. Jedná se o provokace směřující k vedení zpravodajských her s čs. rozvědkou.

Bylo v mnoha případech ověřeno, že KR vědomě zařazuje do řad vízových cizinců osoby se zaměstnáním, které samo o sobě ukazuje na agenturní možnosti, a to s předpokladem, že vyvolá zájem o jejich získání ke spolupráci. Z poslední doby byly uváděny tyto údajné možnosti provokatérů:

- přístup do střediska atomového výzkumu nebo osobní vztahy na pracovníky atomového výzkumu,
- obchody se složkami armády,
- osobní kontakty, hlavně pak příbuzenský styk s příslušníky armády nebo Bezpečnosti,
- bydliště vlastní nebo známých u významných zájmových objektů.

Za pobytu u nás se s tímto zaměstnáním, vztahem nebo možnostmi "neopatrně" svěří našim občanům, u nichž předpokládají kontakt ke KR nebo rozvědce (zeměstnanci Čedoku, hotelů apod.).

Je známa i další forma provokace. Provokatéři si s sebou přivezou určité nezávadné materiály s prospekty a mezi ni-

mi omylem "zapomenou" i ty, které naznačují a zároveň potvrzují jejich možnosti a spojení se zájmovými osobami nebo objekty v zájmovém prostoru (materiály EHS, údaje o dodávkách pro armádu apod.). I tento druh provokatérů se nechává "dobývat". V případě typování "zapírá" přes zjevné důkazy své možnosti a nutí zájemce o svou osobu k uplatnění metody postupného vta-
hování do agenturní činnosti.

Třetí forma provokací je prováděna osobami, které obdobným způsobem zveřejní své možnosti a při prvním projevení zájmu z naší strany jsou z rozličných důvodů (ideologických, neuspokojení osobních ambicí apod.) ochotni dát se k dispozici rozvědce.

Další zjištěnou formou podstavování provokatérů je metoda využívání čs. občanů, návštěvníků Francie, jako prostředníků.

Podatata metoda je v tom, že návštěvník z ČSSR, který je ochoten ke spolupráci s nepřátelskou KR a nemá sám žádné možnosti, dělá prostředníka k podstavení některé své "známosti", kterou si ve Francii udělal pod patronací KR. Uvedená známost s možnostmi je buď přímo spolupracovník KR nebo přinejmenším informátor, který první kontakt na svou osobu spo-
lehlivě ohlásí KR a je jí dále řízen v agenturní hře.

O tom, že se naše KR nebo rozvědka chytla na návnadu, hlásí spolupracovník z ČSSR do Francie obvykle pohlednicí s domluveným heslem na krycí adresu, která mu byla vydána.

V případě, že vyjede "zbouraný" čs. občan znovu do Francie s cílem provést získání zájmové osoby pro nás, nebo jako prostředník pro bourače, uvědomuje až se zájmového prostoru KR telefonicky na vydané číslo smluveným heslem. Tím má KR zajištěno, že bude vždy na akci včas připravena. Cíl i v tomto případě je stejný, tj. proniknout do sítě rozvědky nebo KR při ponechání domnělé iniciativy náboru na naší straně.

Šplonáž na našem území ve prospěch Itálie provádí i

vojenský a letecký přidělenec. Na základě požadavků "oddělení D" SIDu (Informační služba obrany) provádí doprověrky osob z řad personálu italského ZÚ.

- Podává informace o osobách italské národnosti, které přijíždějí do ČSSR z Itálie příliš často,
- provádí prověrky telefonních čísel a typování osob na našem území,
- získává informace o některých osobách, které vyjíždějí do Itálie.

Milánské ústředí SIDu, které provádí špionáž proti socialistickým státům, využívá nezávisle na oddělení D SIDu všech ostatních prostředků k tomu, aby odhalila rozvědné prostředky socialistických států ještě před nasazením v Itálii. K tomu je používáno v praxi všech existujících kontaktů do soc. států a tedy i do ČSSR. Jsou to kontakty ekonomické, kulturní, vědecké, sportovní a turistické, které jsou základní bází k vysílání typů, kteří plní široký repertoár úkolů spojení nebo získávání určitých poznatků agenturního studia.

Při rozšíření turistického a cestovního ruchu posledních let se spolupracovníci KR celkem dobře ztratí v mase návštěvníků ČSSR. V r.1965 navštívilo ČSSR z Itálie celkem 22.367 osob. V roce 1966 cca 26.000 osob.

Západoněmecká KR vhodně využívá též možnosti snadného cestování do ČSSR, hlavně pak přes Rakousko. K tomu účelu má mezi občany NSR - vízovými návštěvníky Československa - své spolupracovníky, které využívá jak k řízení sítě svých informátorů, tak i k plnění jednorázových úkolů operativního charakteru. Svě sítě a vízových návštěvníků využívá KR k podchycení osob podezřelých ze spolupráce s čs. vojenskou zpravodajskou službou, k doprověření některých skutečností před výjezdem těchto osob do zájmového prostoru, během jejich pobytu v zájmovém prostoru a k získání dalších poznatků v případě, že dojde k provalu našeho agenturního prostředku.

Činnost KR NSR na našem území potvrzuje řada poznatků získaných orgány čs. kontrarozvědky. Tak na příklad:

- je prováděno nejisté intenzivní sledování některých našich občanů ihned po překročení státní hranice,
- přes spolupracovníky KR je dotazy prováděna prověrka na zájmové osoby v místě bydliště pod různými legendami,
- je prováděno fotografování zájmových osob na našem území.

Obdobnou činnost jak samostatnou, tak i v součinnosti s KR NSR provozuje u nás rakouská KR. Podle získaných poznatků se pokouší KR o vytváření opěrných bodů na našem území s důrazem na prostory Brno, Znojmo a Bratislava.

Uvedené opěrné body, svým způsobem residentní, mají vytvářet systém informátorů a typařů s využitím příbuzenských styků jakousi "řetězovou reakcí".

To vše svědčí o tom, že ani na našem území nelze pracovat bez dodržování zásad konspirace. Přitom je třeba brát zvláště v úvahu, že rozšířený turistický ruch a rychlá možnost cestování do ČSSR umožňuje KR organizacím provádět na našem území operativní prověrky přes vízové návštěvníky a že uvedený způsob prověrek KR je účinný a nebezpečný.

B/ Činnost KR na vlastním území:

Tuto činnost vzhledem k obecnému charakteru je možno do určité míry dělit na tři základní směry:

- a) činnost vůči krátkodobým návštěvníkům,
- b) činnost proti příslušníkům ZU a dalším osobám s dlouhodobějším pobytem,
- c) činnost vůči příslušníkům mezinárodních organizací.

a) Činnost vůči krátkodobým návštěvníkům

U krátkodobých návštěvníků ve Francii je v posledních

letech zjištěno prošetřování našich občanů oficiálními i agenturně operativními prostředky. Převážně je prováděno vytěžování osob, s nimiž naši občané jednají. Orgány KR žádají informace v následujícím rozsahu:

- kde a jak se občané s cizincem seznámili, proč se stykají, jaký mají nebo měli dosavadní písemný styk, osobní styk, do jaké míry budou pokračovat v kontaktech,
- zda se mohou zaručit za čs. občana a proč,
- zda jsou ochotni podávat denně zprávy o činnosti zájmové osoby určenému styčnému orgánu policie.

KR se nevyhýbá ani donucení k součinnosti pod vyhrůžkami, že by museli francouzského občana považovat za spolupracovníka čs. rozvědky a jako s takovým s ním zacházet.

Často jsou navštívené osoby, tj. hostitelé, úkolování, aby v určitou hodinu prošli stanovenou trasou se zájmovou osobou. Během průchodu trasy je zájmová osoba fotografována buď ze skrytého postavení, nebo "pouličním" fotografem, a to i za situace, kdy to odmítá.

U osob, které se staly předmětem zájmu KR, patrně již při prověrce v ČSSR, se setkáváme často s dotypováním a kontaktováním již na cestě do Francie. Po překročení hranic NSR se na příklad připojí česky mluvící občan (většinou emigranti) a vede různé diskuse pod legendou, že jede také jako občan ČSSR do Francie. Jindy otevřeně začne s pomlouváním ČSSR a čeká na reakci zájmové osoby.

Předmětem hovoru bývá i návrh na emigraci do Francie. Pro KR je postoj k této otázce předmětem dobrého politického otypování. Obdobnou činnost plní i později ve Francii někteří příslušníci cestovních kanceláří a institucí, jako na příklad Transtour (pracovník Klein).

V mnohých případech vytěžují naše občany - návštěvníky

Francie - v situaci, kdy se dostanou ve styk s francouzskými úřady (přihlašování k pobytu, kontroly dokladů, výsva na úřad k doplnění nejasností, návštěvy v bytě apod.).

Od roku 1961-1966 bylo hlášeno 90 kontaktů. Z toho 59 kontaktů přímo pracovníky Bezpečnosti a zbytek prostřednictvím agentury, většinou z řad emigrantů.

Připočteme-li další, z různých důvodů nehlášené kontakty, je zřejmé, že počet kontaktů by se zdvojnásobil. Z toho je patrné, že tento způsob práce KR není zanedbatelný.

V celé řadě případů dostávají občané obdobné otázky jako:

- zaměstnání příslušníků rodiny zájmové osoby, známých nebo sousedů, vztahy k armádě a Bezpečnosti,
- zda mohou a chodí příslušníci armády v civilu,
- zda jsou u nás v kasárnách nebo okolí společenské kluby pro důstojníky, kam mají přístup i civilisté,
- termíny a druh různých záprav, rozsah účasti vojáků a příslušníků Bezpečnosti na nich,
- zda při nákupu vyžadují zájmové osoby stvrzenky s razítkem.

Čelá řada dalších dotazů se týká různých institucí, které jsou zřejmě pro KR zvláště zajímavými. Mezi ně patří:

- ČEDOK
- hotel International v Praze
- SOF v Praze
- zaměstnanci lůžkových vozů
- Universita 17. listopadu
- některé PZO
- ČSA.

Vyžadované informace jsou ke stykům osob z uvedených objektů, postavení, zvyků a zálibám, stejně jako k politické-

mu zaměření, vztahům k Bezpečnosti apod.

Podle charakteru otázek soudíme, že se zde prolíná jak kontrarozvědčný, tak rozvědčný zájem. Vytěžující orgány v celé řadě případů projevují znalost prostředí, na které se ptají, a to někdy do značné hloubky. To svědčí o skutečnosti, že buď metodou mozaiky dají z dříve poskytnutých údajů dohromady solidní zprávu, nebo že k dotazovaným údajům organizují předem prověrku v ČSSR a další činnost má spíše charakter doprovedky a zjištění věrohodnosti a vhodnosti vytěženého osoby pro KR.

Za situace, kdy náš občan ochotně a zasvěceně odpovídá a ukáže se jeho informační možnosti, naznačí KR zájem o získání ke spolupráci. Na okamžité vyjádření získávaného ale příliš nenaléhají, naopak dávají lhůtu na rozmyšlenou - potřebují zřejmě čas k řádné prověrce. Běžně však representanti KR vydávají telefonní spojení pro případ potřeby vyrozumění ještě během momentálního pobytu nebo event. při příští návštěvě. Číslo smí získaný použít jen z území Francie, výjimečně na území třetího státu (kapitalistického) za výhodných podmínek získávané osoby (plánovaná služební cesta, návštěva příbuzných, sportovní střetnutí apod.).

Směr eventuelní spolupráce je naznačován v oblasti vojenskoekonomické (vojenský potenciál).

K dalšímu, nyní již ale nepřímému styku s KR u krátkodobých návštěvníků Francie dochází při ubytování v hotelích. KR za součinnosti s hotelovým personálem provádí velmi často prohlídky osobních věcí, včetně dočasného výjmu a odfotografování např. různých adresářů apod.

Běžné je to zvláště u příslušníků různých symposií, kdy tito mají pevný jednací řád a tím má KR, speciálně D.S.T., volnou ruku v daném časovém rozmezí.

b) Činnost vůči přísl. ZU a dalším osobám s dlouhodobým pobytem

V zásadě se projevují tyto hlavní směry aktivní činnosti

sti nepřátelské kontrarozvědky:

- 1/ činnosti agentů provokatérů,
- 2/ operativní sledování,
- 3/ snaha o proniknutí agentury na ZÚ.

1/ Provokační činnost

V uplatnění metody provokační činnosti došlo v hlavních kapitalistických zemích k rychlému až neobyčejnému rozvoji od naivních forem provokace až po současnou mezinárodně koordinovanou provokační činnost.

Celý systém provokační činnosti spočívá na několika opěrných bodech. Těmi je v první řadě prevence a z ní nejdůležitější poměrně dodržovaná povinnost hlášení kontaktů se strany nositelů tajemství. Týká se samozřejmě převážně kontaktů s občany socialistických zemí.

Dalším opěrným bodem je rozvinutí evidenční a vyhodnocovací činnosti, která dosáhla odpovídající úrovně právě v posledních dvou letech využitím nejmodernější záznamové a sledovací techniky. Široký záběr poznatků o pohybu, pobytu a činnosti zájmových osob dovoluje KR více koncentrovat síly a prostředky na menší okruh vyhodnocených zájmových osob a těsněji ji pokrýt její operativní činností. Hustotu pokrytí kupř. na území Itálie násobí přítomnost americké KR, která je s italskou v nejtěsnější součinnosti, někdy dokonce podle příslušné role v NATO v pozici nadřazené a dominantní. Současná pozornost je zaměřena hlavně proti SSSR.

Provokační činnost je zejména zaměřena proti pracovníkům zastupitelských úřadů socialistických zemí.

2/ Operativní sledování

Sledování je částečně preventivním, ale v zásadě sekundárním prostředkem KR, který následuje na základě podchyčení určitých indicií vůči zájmové osobě. Jinak řečeno, sledování navazuje na preventivní opatření a činnost agenturní sítě

KR a doplňuje tyto tam, kde končí jejich možnosti.

S klasickým tajným sledováním až již pěším, nebo vozidly, se dnes setkáváme relativně jen v minimální míře v porovnání s intenzitou této činnosti do r.1963.

Podle dosavadních poznatků zvláště ve městech došlo postupně k nahrazení "klasického" sledování pozorováním ze stálých, nebo dočasně instalovaných pozorovacích stanovišť. Bylo to umožněno rozvojem a využitím moderní pozorovací a spojovací techniky. Došlo tím k omezení velmi namáhavé a přesto často neúčinné činnosti KR.

Omezení intenzity pohyblivého sledování je v dalším nahrazeno podstatným rozšířením sítě informátorů kolem zájmových osob, která je součástí systému pozorování a sledování objektů operativního zájmu.

Jenom tam, kde nestačí uvedené prostředky k dosažení cíle, tj. dobré kontroly pohybu a činnosti sledovaného, nastupují pomocné prostředky, jako jsou organizované razie, demonstrativní sledování, проверки telefonem apod.

Dojde-li přece z různých důvodů k pohyblivému sledování (nová neobsazená trasa mimo město, rychlá akce zájmové osoby, která neumožňuje aktivizovat síť apod.), je vedeno sledování novými, trochu odlišnými formami práce, s využitím soudobé spojovací agenturní techniky a prostředky denního i nočního pozorování.

Pro klamání sledovaného kombinuje KR velmi často sledování skryté, tajné s otevřeným a naopak, nebo provádí jako by tajné sledování s chybou, kterou se KR "odhalí", navenek upouští od sledování, ale ve skutečnosti přechází na skutečně tajné sledování až v této fázi činnosti.

Některé praktické projevy a metody sledování:

Pěší sledování:

provádí KR ve skupince 3-5 osob, kteří se v určitých

časových intervalech vzájemně střídají. Zpravidla jeden ze sledovatelů jde ve vzdálenosti 10-15 m za sledovaným, na přehlednějších ulicích jde i po druhé straně ulice. Na nepřehledných ulicích s velkou frekvencí se zkracuje uvedená vzdálenost a sledovatelé jsou za prvým na dohled, za vzájemného dorozumívání se smluvenými signály.

Bylo zjištěno i sledování z přední pozice, kdy sledovatel předchází na delších úsecích sledovaného a pak pozoroval činnost za sebou.

Poslední dva roky pěší sledovatelé běžně používají pro vzájemné spojení radiostanice. Jedná se o miniaturní přenosné aparáty s krátkým mikrofonem a omezeným dosahem. Tyto stanice vysílají na jiném vlnovém rozsahu než sledovací vozy. Pro spojení s ústředím jsou ve vozíčkách silnější stanice s dosahem cca 70-100 km.

Sledovatelé zpravidla nevěstupují současně se sledovaným do obchodů nebo jin navštěvovaných institucí, ale očekávají sledovaného před domem, a to tak, aby měli zajištěnou možnost pozorování východu z budovy (obchodu) a tím měli zajištěnou kontrolu sledovaného.

Po odchodu sledovaného jeden ze sledovatelů provádí dodatečnou prověrku činnosti sledovaného, a to přímým dotazem na vrátného, zřízence, prodáváče, domovníci, někdy i pod legendou na sousedy, jedná-li se o francouzské občany.

Sledování dopravními prostředky:

Automobil považuje KK pro sledování stále jako jeden z hlavních prostředků, který je na místní poměry nejoperativnější, nejobvyklejším a nejučinnějším.

Sledování automobilem je prováděno ve skupinách 3-5 automobilů. V každém automobilu jsou zpravidla 2-3 sledovatelé. Vozidla mají převážně oboustranné rádiové spojení s ústředím a vzájemné spojení mezi sledovači. Pracuje-li skupina ve složení

dvou automobilů, obě vozidla zpravidla jedou po jedné trase jako sledovaný. Pracuje-li sledovací skupina ve složení 5 automobilů, což je nejobvyklejší, pak zpravidla 2-3 automobily jedou po stejné trase jako sledovaný a zbytek jede po souběžných trasách při vzájemném spojení.

Byly zjištěny i poznatky o tom, že je používáno i krytých nákladních aut jako opěrných bodů, z kterých je prováděno pozorování, filmování či fotografování zájmové osoby buď u bytu nebo budovy, kde je osoba zaměstnána.

Francouzská KR využívá dopravní situace, kdy je provoz kanalisován do několika průchodních center ve městech k tomu, že prakticky každý musí projet přes pevná kontrolní stanoviště. Uvedené kontrolní body mají ve velkých městech charakter stabilního opěrného bodu ve výhodně položených budovách, zatímco v podmínkách menších měst nebo na venkově tvoří kontrolní bod obvykle vozidlo s radiostanicí a obsluhou 4-6 policistů v zakrytých, někdy i otevřených postaveních.

K sledování činnosti a pohybu zájmových osob ve městě je z preventivního hlediska využíváno, stejně jako v NSR a Rakousku (Víděň), poměrně bohaté sítě průmyslové televize, jako např. na křižovatkách silnic, na stanicích metra apod. Bylo prověřeno, že sledování ve dne provádí zpravidla muži ve složení 1-2 ve vozidle, naopak 1 muž a 1 žena v zájmu legendy mílenceckých dvojic v noci.

V Itálii se podílí na pozorování krátkodobých návštěvníků země tzv. "turistická policie" pod legendou zajištění bezpečnosti cizinců vůči kriminálním živlům. V případech, kde je předem znám program cizince, dělá KR opatření v budoucím prostředí jejich pobytu, a to jak obranné, tak i k aktivnímu sledování.

c) Činnost KR vůči příslušníkům mezinárodních organizací

Jako příklad soustavného sledování a kontroly slouží činnost francouzských bezpečnostních orgánů vůči příslušníkům

socialistických států uvnitř UNESCO.

Již koncem roku 1962 byla v této organizaci zavedena řada nových opatření, která mají za cíl zesílení kontroly. Poprvé v historii UNESCO, která je v Paříži od r.1948, byl podle amerického vzoru zaveden nový systém evidence, výdeje a prodlužování osobních dokladů nutných k pobytu. Všem pracovníkům, včetně diplomatického sboru, byly vydány k vyplnění podrobné dotazníky, které obsahovaly 60-70 různých otázek. Tyto otázky se týkaly sociálního původu, předcházející činnosti, všech podmínek pobytu ve Francii, materiální stránky života apod. Toto vše bylo prováděno pod rouškou obyčejné administrativní činnosti UNESCO a francouzské správy, ale mělo zjevný policejní charakter. Je typické, že takováto procedura byla započata ihned po zvolení Francouze René MAYO generálním ředitelem, který má osobní styky a trvalé kontakty s ministrem vnitra a jinými osobnostmi.

V pozdější době byla částečně obnovena a zesílena vnitřní ochrana UNESCO silami jeho nových stálých zaměstnanců. Vedoucím vnitřní obrany je bývalý komisař francouzské policie a jejími řadovými příslušníky jsou většinou bývalí policisté, takže je možno tyto řadit do řad informátorů KR.

Tímto opatřením mají orgány KR a francouzská policie možnost i právo dostat se bez překážek do všech místností UNESCO a kontrolovat prakticky všechny zaměstnance v rozporu s exterritorialitou.

Rovněž tak byla rozšířena síť tajných informátorů a sledovačů z řad civilních zaměstnanců sekretariátu, zejména Francouzů.

C/ Využívání agenturní techniky KR

Sledujeme-li pozorně vývoj poznané agenturní techniky KR ve světě, musíme dojít k závěru, že jsou v ní bezprostřed-

ně uplatňovány všechny špičkové prvky vědeckých objevů ze všech směrů a oborů lidské činnosti.

V dalším je si třeba uvědomit, že poměrně úzká součinnost nepřátelských KR se přenáší do značné míry i na oblast agenturní techniky, která, stejně jako řada dalších předmětů výroby, je součástí komerčních záležitostí dané země, přesněji řečeno - zástupců nejmocnějších monopolů a jejich reprezentantů majících vliv v kontrarozvědných složkách.

Z toho důvodu máme ten názor, že zvláště v rámci NATO se technické novinky v agenturní technice vyrobené jednou ze zemí (převážně však USA) objevují ve stejném nebo upraveném vydání i v ostatních státech. Je o tom celá řada důkazů z NSR, Itálie, Rakouska, ale i z Francie.

V základních rysech - podle druhu operativního použití - lze techniku KR členit do 4 základních skupin. Jsou to:

- 1/ technika preventivního pozorování,
- 2/ technika pro aktivní sledování,
- 3/ odposlechová technika,
- 4/ administrativně operativní technika.

K jednotlivým skupinám:

1/ Technika preventivního pozorování

S odpovídající úrovní průmyslové televize, její miniaturizací a možností přenosu v uzavřeném okruhu se stále více uplatňuje použití ve službách KR.

Prvořadě jsou vybaveny uvedenou technikou komunikační uzly a centra, do kterých je nutné kanalisován pohyb zájmových osob. Je to na příklad metro v Paříži, hlavní výpadové komunikace a dále budovy některých ZÚ. Kromě toho je systém průmyslové televize uplatněn v preventivní ochraně přístupů do objektů první obranné kategorie.

Dá se předpokládat, že v případě potřeb má KR možnost nasazení uvedeného prostředku stacionárního pozorování na

každou zájmovou osobu ať již v prostoru místa bydliště, či pracoviště. Jednotlivé objekty vyhodnocené v první kategorii jsou dále podle polohy a provozu chráněny fotokamerami s dálkovým ovládním. I zde jsou uplatněny současné možnosti techniky, tj. přístroje s měnitelnou ohniskovou vzdáleností na základě systému prostředního pohyblivého člénku objektivu s ovládním vnější pákou. Uvedená kamera může tedy volně měnit celkový záběr širokouhlý, s detailem na zájmový objekt, tj. podezřelého pozorovatele.

Novou speciální kameru pro televizi vyvinuli pracovníci japonské společnosti pro rozhlas a televizi NHK. Kamera se vyznačuje vysokou světelností a může snímat obraz i při tak slabém osvětlení, jako je měsíční světlo. Podle zpráv z tisku je měsíční světlo více než dostatečné k pořízení záběrů krajiny. Lze tedy předpokládat, že této techniky bude postupem času použito i ke střežení důležitých objektů v západních zemích. Až dosud byl televizní uzavřený okruh používán zpravidla ve dne.

Západoněmecká KR používá v poslední době zrcadlovku na kinofilm pro fotografování a současné pozorování objektu za tmy. Maximální délka snímání a pozorování je 100 m. Infračervené filtry činí světlo lamp normálnímu oku neviditelné. Samotný snímek je pak pořízen pomocí neviditelného záblesku. Celé zařízení je snadno přenosné a pomocí nosného zařízení je možno fotografovat z ruky, bez stativu. Přístroj s příslušenstvím váží 7 kg.

Ani radarová technika nezůstala stranou při zapojení do agenturní techniky. Radarové zařízení je využíváno údajně k ochraně atomového a významem odpovídajícího tajemství. Tak mají být na příklad zabezpečeny tresory a poznatky z atomových pokusů a dále s umístěním operačních plánů francouzské armády radarovým poplachovým zařízením. Systém spočívá v tom, že přístroj umístěný ve střežené místnosti vytváří vyzařované

pole. Každá osoba, která do něho vstoupí, vyvolá změnu frekvence. Tím dojde k zapojení poplachového zařízení u bezpečnostního důstojníka, event. v noční době u dozorcího důstojníka.

2/ Agenturní technika aktivního sledování

Jedním ze základních, i když nejjednodušších technických prostředků sledování KR je automobil jako prostředek sledování a rádio jako prostředek spojení. Vozidla jsou vybavena radiostanicemi pro styk mezi sebou a ústředím. Stanice jsou zabudované v předním panelu vedle řidiče. Značná část vozidel je vybavena i radiotelefonem, který je také ukryt v panelu a při běžné prohlídce vozu zvenčí není vidět. Běžně jsou používány stanice s dosahem 10-15 km, kromě toho jsou tzv. řídicí stanice silnější s větším dosahem.

V Itálii bylo dáno do provozu v poslední době centrum vrtulníků, které je začleněno do organizační struktury carabinieri a má úkoly jak dopravně organizačního charakteru, tak podle potřeby agenturně operativní. Jedním z úkolů, které plní pro KR, je preventivní střežení významných objektů ze vzduchu a dále sledování zájmových vozů na signál za situace, kdy sledovači nemohou a dobrou legendou nebo z jiných technických důvodů splnit své úkoly na zemi. Vrtulníky jsou vybaveny snímkovacími televizními kamerami a obraz z nich je přenášen do centra generálního ředitelství carabinieri, kde je vyhodnocován. Vzájemné spojení je udržováno radiotelefonem.

Vhodným prostředkem KR k získání dokumentačního materiálu z odsledované činnosti mimo město nebo na klidnějších místech je binokulární dalekohled. Tvoří ho prakticky dalekohled spřažený s fotokamerou umístěnou mezi tubusy. Dosah přístroje je cca 800 m s dobrými výsledky.

Pro sledování činnosti zájmové osoby v noci uplatňuje KR různé druhy "infravizorů", tj. přístrojů pro vidění v noci,

Soudobé aparáty dosáhly takové agenturní hodnoty, že jsou velmi lehké (cca 1 kg) a mají velký dosah až do 100 m. Napájení rtuťovým článkem dává jednorázovou životnost cca 100-200 hodin. Největšího rozšíření v celé západní Evropě dosáhly přístroje americké výroby "Model 5.800" vyráběné firmou Redex Corporation.

Pomocným prostředkem sledovačů pro sledování z "přední pozice" jsou tzv. "zpětné brýle", které umožňují bez otáčecí sledovat situaci za sebou. Jedná se o princip zrcátka, které tvoří úzké pruhy na vnějším okraji skel normálních brýlí.

Dalším obdobným prostředkem, u kterého jsou využity brýle jako maskovací předmět, je miniaturní kamera v brýlích. Tato je umístěna v horním zvláště silném rámu skel uprostřed. Z větší vzdálenosti není příliš nápadná, ale na vzdálenost 20 kroků je již sama masivní konstrukce brýlí upozorňující na něco mimořádného. Na objekt se zaměřuje celou hlavou. Úkolem této technické pomůcky je získat kompromitující nebo uševědující fakta z činnosti sledované osoby.

Obdobnou funkci plní i další známá technika, a to miniaturní náramková kamera. Zvláštnost v systému kamery spočívá pouze v ploché kruhové otáčecí kazetě s 8 snímky. Velikost je stejná jako běžné větší pánské hodinky. Nevýhodou miniaturny je pevné nastavení vzdáleností, velkou výhodou pak není nápadnost použití pod legendou pohledu na "hodinky".

Před krátkou dobou byl ve Velké Británii vyvinut pro potřebu bezpečnostních složek přenosný radarový přístroj. Může být pohodlně umístěn nebo přenášen v brašně. Samotný radarový vysílač (dipol) byl redukován na velikost palce ruky. Radarový přístroj dává signály prostřednictvím náhlavního sluchu a umožňuje tak zjistit pohyb osob v terénu i za velmi tmavé noci, bez sledování obrazovky.

Další zvláštností přístroje je to, že jeho miniaturní pravoúhlá obrazovka je paměťová, umožňuje zastavení - ponechání obrazu (u všech dosavadních radarů se obraz v několika sekundách

dách ztratí). Je to tedy další prostředek určený bezpečnostním složkám ke sledování a střežení v noci, mlze a vůbec za ztížené viditelnosti.

Podle dosud neproověřených zpráv užívá se v USA k účelům sledování i laserů. Byl sestrojen speciální přídatný strojek, který umožňuje vysílat laserový paprsek do bytu vzdáleného několik set metrů a získat obraz všeho, co se v tomto bytu děje - sledovat všechno podrobněji a lépe než dalekohledem.

3/ Odposlechová technika

Nejdříve uvádíme tzv. "klasické" druhy techniky KR běžně používané. Je to na příklad odposlechové zařízení přes slabé stěny. Základ přístroje tvoří mikrofon uložený v gumovém obalu, který se dá pohodlně ukryt ve dlani a který je spojen s dalším zařízením v kapse kalhot sledovače.

Mikrofon se používá po přitlačení na stěnu či dveře, přičemž je záznam přenášen do sluchátek, které vypadají jako přístroj pro nedoslýchavé. Vcelku se jedná o tranzistorový předzesilovač s indukční vazbou.

Jsou poznatky, že proti příslušníkům zemí socialistického tábora jsou v posledních třech letech ve zvýšené míře používány odposlechy v bytě. K tomu francouzská KR disponuje miniaturními mikrofony s vlastním zdrojem velikosti malíčku. Uvedené mikrofony jsou obvykle zabudovány do zdí sousedních bytů. Do bytu zájmové osoby je proveden pouze otvor velikosti špendlíkové hlavičky. Hovor je zachycován obvykle na záznam ve voze vzdáleném od sledovaného objektu až do 500 m.

V roce 1965 bylo zjištěno, že agenti DST byli vybaveni pro kontakt se zájmovými osobami miniaturní odposlechovou technikou, jejíž jediný znak, který je zjevný, je mikrofon ve formě sportovního odznaku, umístěný v klopě kabátu.

Podle další informace dává D.S.T. vysloužilým poli -
cistům možnost získat koncesi pro taxi službu a nabazuje je
do prostorů zájmového ZÚ. V kufru těchto taxi je umístěno na-
hrávací zařízení obsluhované řidičem. Uvedený způsob je údaj-
ně dosti účinný, neboť cizinci po přezkoušení, že řidič ne-
ovládá jejich řeč, vedou údajně často i závažnější nebo alespoň
naváděcí hovory pro další opatření KR.

Další metodou práce KR je odposlech telefonu, provádě-
ný na základě minimikrofonu a vysílače umístěného buď u
mluvítka nebo na vnitřní straně zdičky s přenosem podél kabe-
lu elektrického vedení nebo s umístěním na spodní desce pří-
stroje. Tvary vestavěných minipřístrojů mohou být rozličné,
od válečku až po plochý obdélník apod. Materiál a tvar je vo-
len individuálně tak, aby odpovídal ostatním součástkám v pří-
stroji.

Velký vývoj prodělala technika ve směrových mikrofo-
nech. Od původního zněného a rozměrného "děla" vznikly různé
varianty, jako na příklad zabudování směrového mikrofonu v
hůlce podobné těm, co nosí staří lidé a invalidé, nebo v dalším
provedení, jako trubka cca 1 m dlouhá, namontovaná na třínož-
kovém podstavci. Trubka - "telemikrofon" - je opatřena hledáč-
kem a zaměřuje se a ní na zájmovou osobu stejně jako s puškou.
Dosah je údajně cca 80-100 m. Zachycené zvuky z telemikrofonu
jsou přenášeny na magnetofonový záznam.

Poměrně novým poznatkem jsou informace o využívání sa-
močinných počítačů a automatického registračního systému v te-
lefonním styku v USA a v poslední době v menší míře i v NSR a
ve Francii. Jedná se na příklad o systémy známé jako "DDD",
"GROSBAR" apod. V zásadě jde o to, že uvedené systémy využíva-
jí elektronické zařízení k registraci telefonních čísel vola-
jícího i volaného, dále zaznamenávají dobu i délku hovoru na
děrovací pásku nebo magnetickou paměť.

V poslední době zavádějí tyto systémy do běžné praxe

ve velkoměstech některé společnosti k účelům vyúčtování poplatků za místní a meziměstské hovory, dají se však využívat i pro potřeby Bezpečnosti. Svědčí o tom případy jejich využití v kriminalistice při odhalování vydírání telefonem v USA, NSR a Francii, kde byli vyděrači zatčeni ještě v průběhu hovoru s obětí vydírání.

Praktický dosah je nejen v tom, že je možno zjistit číslo volaného, ale i číslo nebo místo volajícího (telefonní budky apod.) ve velmi krátké době několika setin vteřiny (dříve 5-10 minut při ideálních podmínkách), ale navíc je možno všechny zájmové hovory registrovat v paměti.

Při podchycení a obsazení jedné či druhé strany to znamená zjištění styků, podchycení doby hovoru a případně zachycení volajícího a jeho identifikaci zpětnou proovrkou. S tím se současně prohlubuje možnost zadržetí v případě potřeby realizace případu ze strany kontrarozvědky a využití záznamů jako doličných předmětů.

V nedávné době - podle prohlášení v jednom odborném technickém časopise - se podařil panu Ben Jamil-u, obchodníku z USA, obchod s odposlouchávacím zařízením v Paříži. Tento obchod znamená uplatnění nebezpečného technického prostředku na půdě Francie. Jedná se totiž o náboj-šipku s ministurní vysílačkou, která může být vystřelována do zvoleného prostoru odposlechu. Zařízením vysílané zvuky z místa působení je možno na vzdálenost cca 100 m sledovat na přijímači sluchátky s anténou. Uvedený minivysílač je možno použít k nastřelení do rámu oken apod., ale i ve volné přírodě do blízkosti místa schůzky a všude tam, kde je vhodný materiál pro proniknutí poměrně nenápadné šipky, která má rozměr cca 10x1 cm.

4/ Administrativně operativní technika

V samé podstatě činnosti KR se projevuje nutnost decentralizace a individuální řešení každého případu z hlediska míst-

ni a konkrétní agenturní situace. Na druhé straně je však nezbytně nutné pro správné uplatnění úspěšných metod decentralizovaných složek vcelku zajistit centrální tok informací.

Dotavadní klasické prostředky, jako jsou telefon a telegraf již dávno nejsou schopny uveřejnit úkol splnit. Jejich kapacita přenosu je příliš nízká a neúměrná požadavkům.

V zásadě jsou do služeb bezpečnostních orgánů zavedeny následující přístroje:

- zařízení pro přenos dat,
- zařízení pro získávání a shromažďování dat,
- zařízení pro dotaz - odpověď a pro optickou indikaci.

První zařízení umožňuje přenos dat po telefonním vedení s rychlostí 150 znaků za vteřinu. Je možno provádět simultánní vysílání a příjem, nebo jen jednu z obou funkcí. Přístroje jsou vybaveny zařízeními pro automatickou korekci chyb, jež zajišťuje účinnou ochranu proti poruchám na telefonním vedení. Toto umožňuje přímé zpracování informací pomocí počítačů.

Z používaných zařízení pro získávání a shromažďování dat je typickým předatavitelem přístroj série 5.000, který se skládá z elektrického psacího stroje sdruženého pomocí logických obvodů, s jedním nebo několika perforátory a snímači děrných pásek nebo štítků. Uvedené jednotky umožňují snímání nebo perforování mechanografických nosičů, přenos informací, vyhotovování programových pásek apod.

Zařízení pro dotaz - odpověď a pro optickou indikaci umožňuje součinnost s počítačem umístěným blízko nebo ve větší vzdálenosti a pracující se sdílením času. Přístroj umožňuje přenos přímo po telegrafních vedeních pomocí klávesnice psacího stroje, která současně tiskne odpověď počítače.

IV. Součinnost nepřátelských kontrarozvědek

V rozšíření a upevnění součinnosti mezi jednotlivými kapitalistickými KR došlo k dalšímu, z jejich hlediska pozitivnímu vývoji zvláště pak v NATO. Jak se již v roce 1965 ukazovalo podle různých příznaků a jak také nyní bylo ověřeno, nejsou např. při společných zasedáních NATO předávány pouze zkušenosti jednotlivých KR, ale jsou přímo koordinovány akce směřující k provalu v jednotlivých zájmových prostorech co do času, způsobu zveřejnění v jednotlivých zemích a i v rozsahu publikace.

Jinak řečeno, KR v rámci NATO pod vedením americké FBI plní v plném rozsahu politickou funkci "kazimíra" vzájemných vztahů mezi "východem a západem". Provaly a rozsáhlé publikace k nim jsou načasovány do období vzájemných politických a hospodářských jednání, návštěv státníků apod. a cílem dokazovat i nadále nebezpečí z "východu".

Na druhé straně se však ukazuje, že dochází k určitému narušení spolupráce v rámci NATO na jedné a Francií na druhé straně. Svědčí o tom např. rozhodnutí belgického nejvyššího soudu v listopadu 1966, kdy byly uznány za neplatné důkazy vyžádané o belgických občanech od KR Francouzů a týkající se jejich činnosti na území Francie. Navíc byla v dalším řízení dosavadní bezpečnostní praxe vyžadování a předávání poznatků odsouzena jako nesprávná a nezákonná. Dá se předpokládat, že obdobná "trucereakce" se může projevit i u dalších dřívějších partnerů Francie v NATO, neboť přinejmenším došlo k oslabení důvěry ke spolehlivosti Francie a navíc se zostřila situace mezi americkou, tj. vedoucí silou v NATO a Francií, což jistě nezůstane bez odrazu i v bezpečnostním režimu.

Zvýšená součinnost KR byla odhalena stejně tak mimo rámec NATO na základě dvoustranných dohod jednotlivých kapitalistických rozvědek. Svědčí o tom na příklad součinnostní pora-

dy mezi šéfem švýcarské vojenské zpravodajské služby v centrále rakouského Abwehru ve Vídni v říjnu 1966. Obdobnou aktivní součinnost provádělo vedení rakouského Abwehru se stýlným orgánem britské tajné služby.

Jak lze pozorovat, Rakousko se stalo předmětem zájmu většiny evropských KR, neboť bylo sřejmě vyhodnoceno jako náhl při pronikání do států soustředěných v NATO.

x x x x x

PROHLÁŠENÍ PŘÍSLUŠNÍKA VOJENSKÉ KONTRARozVĚDNÉ SLUŽBY BUNDES-
WEHRU WALTERA G A N T A

V NDR přehesl na tiskové konferenci dne 2. dubna 1964 příslušník západoněmecké vojenské kontrarozvědné služby Bundeswehru Walter GANT prohlášení, které uveřejňujeme.

Od 1. dubna 1964 jsem příslušníkem Bundeswehru a od 5. ledna 1966 jsem byl pracovníkem vojenské kontrarozvědné služby Bundeswehru ve skupině IV. MAD, se sídlem v bývalých kasárnách leteckého zpravodajství Rechtsheim u Mainzu. Tato skupina MADu je podřízena přímo centrále MADu, úřadu pro bezpečnost Bundeswehru v Kölnu, Brühlerstrasse 300. Jako podřízené služby je celkově 6 skupin MADu pro jednotlivé teritoriální branné oblasti, jakož i skupina MADu "S" se sídlem v Bonnu, která je výhradně příslušná pro zahraniční práci MADu.

Funkční rozsah skupiny IV. MADu, do které jsem příslušel, zahrnuje 3 spolkové země: Hesensko, Porýní, Falcko a Sár-

sko. Skupina MAD má pobočky v Koblenzi, Kaselu a od ledna 1968 také v Saarbrückenu.

Za dobu své činnosti v MADu jsem byl zasvěcen do úzké spolupráce úřadu na ochranu ústavy, vojenské kontrarozvědné služby (MAD) Bundeswehru a služeb západních vojsk, které jsou usídleny ve Spolkové republice. MAD má vesměs větší plně moci nežli je všeobecně známo. Tato služba byla v posledních letech podstatně rozšířena. Ve vedoucích kruzích MADu se otevřeně hovoří o tom, že nouzové úpravy pro nynější činnost, o níž se nyní diskutuje, mají pouze pečeť formálnosti.

Při posledním zasedání velitelů u úřadu pro bezpečnost Bundeswehru v Kölnu bylo zdůrazněno šéfem úřadu, brigádním generálem Arminem ECKEM, že MAD musí již nyní pracovat tak, jako při vnitřních krizích nebo v dobách války.

Činnost MADu se děje na základě pracovních pokynů a směrnic úřadu pro bezpečnost Bundeswehru.

O nějaké právní základně pro práci MADu jsem se během své služební doby nic nedozvěděl. Ve služebních instrukcích bylo pouze řečeno, že celá práce se rozvíjí na bázích základního zákona. Po tomto značně slabém vysvětlení se přešlo zpravidla k dennímu pořádku.

Pro vojenskou tajnou službu platí interně centrální služební předpisy 2/11 a 2/33 spolkového ministerstva obrany jako závazné. Na tom spočívají pravidelné poučky a instrukce. K charakterizaci tajné služby Bundeswehru bych chtěl uvést "směrnice pro spolupráci" v "obraně situací západ" a "teritoriální situací G-2". Tyto zmocňují Bundeswehr, aby se pod záminkou "zjišťování poměrů obyvatelstva k obraně všeobecně a k německým branným silám a silám NATO obzvláště", vněšoval do všech oblastí politického a osobního života ve Spolkové republice.

Jako služební platící za donášedce vojenských tajných

služeb pro tajné informace jsou uváděny ve směrnících výslovně: zemské úřady pro ochranu ústavy, politické komisariáty policie, společnost pro ochranu německého hospodářství, jakož i zemské vlády, vládní presidenti a krajské správy, spolková úřada a spolková poštovní ředitelství, nebo zemské a komunální úřady, jakož i lesní správy, pracovní, dopravní a hospodářské úřady.

Síť informátorů MADu se rozšiřuje podle tohoto předpisu i na průmyslové a obchodní komory, řemeslnické komory a na strany a spolky. Tento dokument předpisuje dále závazně: jako prameny informací přicházejí v úvahu: Vlastní pohled (stávky, nepokoje, atd.), místní tisk, jiné tiskoviny, zprávy třetích, příslušníci obranných sil NATO, občané garnison, cizí dělníci, návštěvníci, řečníci na shromážděních a jiní.

V rámci těchto směrnic jsou detailně uvedeny úkoly v "jednotlivých pokynech k teritoriální situaci G-2". Pod dozor tajné služby jsou podle toho postaveny:

- "chování, výroky, neparlamentárních organizací a jejich publikace;
- chování cizích dělníků a studentů k ústavnímu pořádku v Německé spolkové republice;
- názory, způsob jednání a reakce obyvatelstva, včetně příslušníků rodin spojeneckých branných sil a cizích dělníků a jejich možnost ovlivnění od mimoparlamentárních skupin;
- stávky, protestní shromáždění a protestní pochody na celém území Spolkové republiky".

Takovéto informace probíhají běžně u úřadu pro bezpečnost Bundeswehru pod označením INTREP (hlášení o nepřátelské situaci) a vytvářejí základnu pro - jak zní doslovně - "protiopatření pomocí spolkové vlády a Bundeswehru".

V uvedeném dokumentu jsou jmenovány mimo jiné jako "or-

ganizace a síly, které prostřednictvím své činnosti mohou ovlivňovat psychologickou situaci":

- Internacionála odpůrců válečné služby (IOK)
- Akční společenství proti atomovému vyzbrojování
- Odpůrci atomových zbraní, účastníci velikonočního pochodu
- Kampaň za demokracii a odzbrojení.

Při sledování těchto mimoparlamentárních skupin používají příslušníci MADu v nejvzácnějších případech své skutečné identity. Jsou jim poskytovány zvláštní zaměstnanecké průkazy, které se opatřují prostřednictvím politické policie, tak na příklad:

služební průkazy úřadů, na příklad sociálních úřadů, úřadů mládeže, blahobytu, atd.

volné, nebo zaměstnanecké průkazy, jako průkazy nakladatelství Bertelsmann nebo společnosti Dobré knihy, firemní a pojišťovací průkazy.

Pod tímto předstíráním je prováděno také získávání informátorů. Je mi na příklad známo, že příslušníci Bundeswehru, kteří se zúčastní manifestací "Nouzového kuratoria demokracie", jaké se konaly 30. října 1966 na Römerbergu ve Frankfurtu nad Mohanem, nebo se zúčastnili hnutí Velikonočního pochodu v roce 1967, byli zaregistrováni a od té doby jsou pod kontrolou. Je mi také známo, že vysokoškolští učitelé, intelektuálové, umělci a jiné osobnosti, jsou bráni pod kontrolu, tak na příklad profesor MEISSNER, který je činný v oblasti jaderného výzkumu pro nákupní úřad Bundeswehru v Koblenzi.

Takováto pozorování provádí MAD spolu s Ochranou ústavy. Tímto má být dále vylepšován systém úzké spolupráce, aby bylo možno při vnitřním stavu nouze zaručit schopnost nasazení a údernou sílu.

Ve všech případech je úzká spolupráce mezi služebnami MADu a Ochranou ústavy, která je udržována pomocí spojovacích

důstojníků. Takovým je na příklad spojovací důstojník MADu v Porýní - Falcku, podplukovník STÜTZER.

Zvláštní postavení zaujímá západoberlínský zemský úřad na Ochranu ústavy. Jelikož MAD nemůže v západním Berlíně vystupovat tak otevřeně, obhájuje jeho úkoly západoberlínský zemský úřad na Ochranu ústavy. Prostřednictvím zvláštního kondu u skupiny MAD "S" při úřadě pro bezpečnost Bundeswehru je běžně finančně podporován západoberlínský úřad na Ochranu ústavy. Příkazy k pozorování mohou být dávány všem 7 skupinami MADu do západního Berlína. K instrukcím západoberlínských spojovacích lidí odlétají pracovníci MADu pravidelně americkými letadly do západního Berlína.

Náklady za cesty pracovníků MADu do západního Berlína jsou hrazeny z otevřeného rozpočtu Bundeswehru a jdou na vrub plateb při odvelení a přeložení. Západoberlínský zemský úřad na Ochranu ústavy provádí tyto příkazy MADu přednostně.

Ve všech případech patří telefonní a poštovní dohled k rutincovaným pracovním metodám MADu. Přitom využívá MAD - jak se v naší odborné řeči říká, "dobrých služeb" spolkové pošty. Zpravidla se tím obchází normální služební cesta, aby se tato záležitost udržela v konspiraci. Mezi veliteli skupin MADu jednotlivých obranných oblastí, jimi pověřenými důstojníky a vedoucími poštovního dohledu jsou, v rámci úřední pomoci a jako výsledek dobrých osobních kontaktů, pravidelně a podle potřeby sjednávány takovéto příkazy. Zprávy poštovního dohledu chodí do MADu běžně. Průkazné dokumenty jsou předávány osobně od jednoho vedoucího k druhému. Za účelem maskovaného telefonního dohledu obdrží pracovníci MADu poštovní oblečení a speciální technické instrukce. Technický přístroj k tomu je uskladněn po léta v oddělení zvláštních přístrojů jednotlivých skupin MADu. Pro spolupráci s poštovním dohledem je u IV. skupiny MADu zodpovědný major STRUNK, který udržuje pravidelné úzké styky s vedoucím poštovního dohledu ve Frankfurtu nad Mo-

hanem, vrchním inspektorem pošt SCHANZEM.

Ve všech těchto otázkách MAD rovněž úzce spolupracuje se služebnami spojeneckých vojsk. Partnerem MADu jsou na příklad služebny americké "Military Intelligence Group", s hlavním sídlem v Oberurselu. IV. skupina MADu spolupracuje se služebnou tajné služby USA v Mainzu, Mombacherstrasse. Americkými spojovacími důstojníky jsou pak LANDERS a HOODEN. Jejich prostřednictvím jsou prováděny dohody o vzájemné podpoře při sledování, výměně informací, atd.

Ke sledování kruhů mimoparlamentární opozice, o níž se MAD zajímá, se pojí ochrana pravicově radikálních organizací a skupin. Odjakživa MAD blahovlnně přehlížela restaurační tendence v Bundeswehru. Vznik strany NPD a vzrůstající veřejné vystupování jejich přívrženců též v Bundeswehru nevzbudilo, jak je mi známo z podkladů, žádné obavy.

Naopak! V našich kruzích se hovořilo o tom, že strana NPD bude v kasárnách působit na to, aby celé stanovisko jednotky bylo tvrdší, obzvláště jestli konečně bude bráno vážně. Během mé příslušnosti k MADu jsem neslyšel ani slovo kritiky, nebo dokonce odsuzování NPD. Dovolte mi, abych řekl ještě něco o školení příslušníků MADu.

Příslušníci MADu Bundeswehru jsou školeni ve vlastních školách Bundeswehru. Centrálním střediskem pro školení je škola pro zpravodajské záležitosti Bundeswehru v Bad Ems, Kemmenauer Weg 13.

Od dubna 1967 je velitelem této školy důstojník letectvých zbraní Wehrmachtu a brigádní generál Heinz SCHUMACHER. Tato škola slouží

- vyškolení a pokračujícímu školení pracovníků pro výzvědné orgány a bezpečnostní službu nižších, středních a vyšších štábů všech druhů zbraní a teritoriálních jednotek Bundeswehru, MADu a služby v úřadě atašé;

- školení důstojníků a poddůstojníků zálohy pro použití ve výzvědných orgánech a v bezpečnostní službě.

Kromě aktivních vojáků, kteří tvořili většinu, podíleli se na učebních bězích této školy asi z 20 % záložníci a asi z 12 % civilisté. V roce 1967 se konalo asi 50 různých učebních běhů v trvání od 4 do 50 dnů.

Podle příkazu se na této škole vyučuje v těchto studijních skupinách

"Vojenská výzvědná služba" plukovník, svobodný pán von REIENITZ;

"Nepřátelská zpravodajská služba" (FND) podplukovník GUERCKE;

"Vojenská obranná služba" (MAD) plukovník LEUKERFELD a

"Všeobecná praxe vojsk" plukovník RATZA (mimo jiné školení v oborech branná geografie, obranná výzbroj - výhled a skrytý boj).

Na tuto školu přicházejí samozřejmě pouze vyvolení vojáci a civilisté, jelikož zde existují mimořádně přísná ustanovení, aby nebyl do učebního běhu nominován někdo, kdo by byl nějakým způsobem ve vztahu k pokrokovým skupinám a kruhům. Víím, že na příklad kandidáti, kteří mají kontakt k sociálním demokratům, nemají žádné šance, že by mohli někdy absolvovat tuto školu. Naproti tomu je doporučeno členství v NPD nebo ve vojenských tradičních svazcích, nebo v jiných pravicových skupinách. Tak na příklad je pečováno při výběru, aby z opravdové vedoucí pozice Bundeswehru zůstala uzavřena pro demokratické síly, aby však pravicové kruhy našly kdykoliv dveře otevřené.

(Z materiálů II. správy HS-Stb)

x x X x x

INFORMACE O ČINNOSTI REZIDENTURY ROZVĚDKY KYP, LEGALIZOVANÉ
NA ZÚ ŘECKA V PRAZE

Čs. kontrarozvědka získala v posledních letech značné množství informací a dokumentů o nežádoucí rozvědné činnosti pracovníků řeckého královského velvyslanectví v Praze.

Z rozboru materiálů vyplývá, že jde o cílevědomě řízenou činnost těchto pracovníků nejvyššími politickými a rozvědnými orgány Řecka, které se značnými obavami sledují vývoj činnosti Komunistické strany Řecka v zahraničí a organizují aktivní opatření k získání naprostého přehledu a kontroly nad její činností. Tak tomu bylo jak za bývalé monarcho-konstituční vlády, tak je tomu i dnes po dubnovém puči v r. 1947.

Po dubnovém puči v Athénách nedošlo ani k personálním změnám zpravodajských orgánů, legalizovaných na ZÚ Řecka v ČSSR a tito oddaně pokračují v plnění svých rozvědných úkolů v ČSSR, nyní ve prospěch představitelů pučistického režimu.

Hlavní směr jejich činnosti je zaměřen do řad řecké politické emigrace působící v ČSSR, přičemž dochází i k soustřeďování politicko-hospodářských a vojenských informací, dotýkajících se často hospodářského nebo služebního tajemství.

Celkovou organizací zpravodajské činnosti v ČSSR je pověřena rozvědná služba Řecka, známá pod zkratkou KYP, v součinnosti s politickou kontrarozvědkou ASFÁLIÍ.

Za tímto účelem se KYPu dostává plné podpory nejvyšších vládních a politických orgánů a požívá výsadní postavení zejména v ministerstvu zahraničních věcí Řecka, kde má svoji exposituru legalizovanou v 1. politickém sekretariátu. Prostřednictvím této expositury je řízena celková rozvědná činnost rezidentur KYPu vysazených na zastupitelských úřadech v zahrani-

čí, konkrétně v zemích socialistického tábora.

Úkoly KYPu dálece převyšují běžné diplomatické zájmy, v důsledku čehož má KYP i výsadní postavení při personálním obsazování řeckých královských ZÚ v zemích socialistického tábora svými кадровými rozvědčíky. Oproti běžným diplomatickým zvyklostem ostatních kapitalistických států, obezuje rozvědku KYP na královském ZÚ Řecka i funkci vedoucího úřadu. Kadrový rozvědčík v legalizaci velvyslance zastává vždy i funkci šéfa rezidentury a řídí a zodpovídá za její činnost.

Od prosince 1964 do současné doby je šéfem rezidentury rozvědky KYP na královském ZÚ Řecka v Praze kadrový rozvědčík CALEVRAS Basil, nar. 1911, legalizovaný ve funkci velvyslance.

V letech 1955-1966 působil na královském ZÚ Řecka v Praze rozvědčík SIGOROUS Kostas, nar. 1925, legalizovaný ve funkci tajemníka ZÚ. Během svého pobytu v ČSSR se zabýval v širokém měřítku problémy řecké emigrace a získáváním zpráv dotýkajících se státního a hospodářského tajemství ČSSR. Tyto zprávy získával od svých důvěrníků z řad řeckých emigrantů.

Od r. 1961 do r. 1964 byl činný v pražské rezidentuře KYP rozvědčík ZACHOS Elie, nar. 1930, atašé řeckého velvyslanectví. Za svého pobytu v ČSSR byl velmi aktivní při získávání informací o činnosti řecké emigrace v ČSSR. ZACHOS zaverboval ke spolupráci i čs. občana, kterého úkoloval k rozpracování řecké emigrace a okrajově k získávání vojenských a politicko-hospodářských informací o ČSSR.

V současné době zde působí z celkového počtu 6 pracovníků 3 orgánové rozvědky KYP:

rezident: CALEVRAS Basil, nar. 1911, legalizován ve funkci velvyslance,

rozvědčík: TSAKOMAS Demetrios, nar. 1932, atašé řeckého ZÚ

rozvědčík: HORMOZIS Nikolas, nar. 1921, atašé řeckého ZÚ.

Objektem zpravodajských zájmů pražské rezidentury KYP, jak již je uvedeno, je řecká emigrace a v této pak činnost Komunistické strany Řecka a kulturně osvětové organizace řeckých emigrantů SILOGOS. Jejím cílem je získat neprostý přehled o této emigraci, dostat pod svoji kontrolu činnost KSŘ a organizace SILOGOS a v tomto směru kontrolovat i činnost jednotlivých funkcionářů, jejich spojení s ÚV KSŘ, ÚV KSČ a všechny zákonitě souvislosti vyplývající z činnosti komunistické strany.

S dosaženými zpravodajskými úspěchy dochází rok od roku ke zkvalitnění uvedeného zaměření co do konkretizace úkolů, tj. na upřesňování dílčích dosud neznámých skutečností v činnosti KSŘ, jejich funkcionářů apod. Snahou pražské rezidentury KYP je kontrolovat celou organizační výstavbu stranických orgánů KSŘ v ČSSR od základních organizací až po celostátní výbor a její funkcionáře.

Od r. 1965 došlo všeobecně ke zvýšení činnosti řecké rezidentury v Praze. Značný zájem je proječován zejména o řecké repatrianty a v souvislosti s tím o soustřeďování všech dostupných poznatků k nim. V této souvislosti všechna řecká vyslanectví v zemích socialistického tábora vypracovala jmenné seznamy emigrantů, kteří podle jejich názoru provádějí protinárodní a nebo jinou činnost a jsou označováni jako "fanatičtí komunisté". Ředitelství národní ASFALIE dále požaduje, aby pražské velvyslanectví pomocí svých pramenů pozorně sledovalo veškeré dění v emigraci a podávalo systematicky zprávy zejména o politických projevech a náladách emigrace, rozporech mezi Řeky a makedonskou menšinou, o frakční činnosti ZACHARIADOVCŮ v KSŘ aj.

Přímé plnění těchto zpravodajských úkolů provádí v současné době rezident CALEVRAS s rozvědčíkem TSAKONASEM. Ostatní pracovníci rezidentury plní jen dílčí úkoly. Ve své zpravodajské činnosti používají různých metod a forem práce, z nichž vžitou a nejrozšířenější metodou je legální vytěžování občanů z řad řecké emigrace, kteří z nejrůznějších důvodů navštěvují

řecký ZÚ v Praze.

Bylo tomu tak zejména do dubnového puče v Athénách, kdy byly v řadách řecké emigrace v ČSSR velmi aktuální otázky reemigrace zpět do Řecka. Za tímto účelem denně docházelo na řecký ZÚ v Praze značné množství osob z řad řecké emigrace.

V současné době došlo k částečnému omezení těchto návštěv, neboť většina z nich nyní vyčkává, jak se bude vyvíjet další politická situace v Řecku.

Rozvědčík TSAKONAS využíval a dosud využívá těchto návštěv k masovému zpravodajskému vytěžování.

Na příklad v měsíci srpnu a září 1967 bylo zjištěno, že v této době navštívilo řecký ZÚ 204 řeckých emigrantů, kteří podali zpravodajské informace k velkému počtu řeckých emigrantů. Většina osob přicházejících na řecký ZÚ za účelem reemigrace, ochotně odpovídá na veškeré dotazy TSAKONASE a mnozí z nich přistupují i na určitý stupeň spolupráce. Důvodem této sdílnosti jsou ve většině případů obavy těchto osob z případného zamítnutí jejich žádostí o reemigraci ze strany řeckých úřadů, případné persekuce po příjezdu do Řecka apod. Část těchto osob předává žádané informace zcela spontánně.

Nejspolehlivější osoby pak zařazuje tato rezidentura do své informátorské sítě. Ke spojení, úkolování a vytěžování této informátorské sítě dochází ve většině případech přímo na ZÚ Řecka, kam tito informátoři docházejí pod legendou vyřízení jejich žádostí o reemigraci. Jen část informátorů styk s velvyslanectvím Řecka tají a jejich řízení a obsluhu provádí sám rezident CALEVRAS.

Tato informátorská síť poskytuje rezidentuře KYP velmi cenné a často ucelené informace a v některých případech i písemné dokumenty o činnosti členů KSŘ v ČSSR.

TSAKONAS plní na území ČSSR i úkoly politického ovliv-

ňování řeckých emigrantů v tom směru, aby se zřikali marx-leninismu a činností v KSŘ.

Mimo otázek ve vztahu k řecké emigraci v ČSSR je zaměřena řecká rezidentura KYP v ČSSR i na získávání informací vojenského a politickoekonomického charakteru. Tyto úkoly vyplývají pro rozvědku KYP zejména z účasti Řecka v NATO, na základě čehož musí pražská rezidentura podávat každých 6 měsíců situační zprávu o ČSSR.

Z těchto důvodů se pracovníci řecké rezidentury KYP v Praze zaměřují i na získávání výše požadovaných informací pro orgány NATO. Z dosavadních poznatků však vyplývá, že získávání těchto zpráv provedí převážně jen formou vytěžování současné informátorské sítě a některých dalších řeckých emigrantů a že za tímto cílem nebudoují žádnou speciální agenturné informátorskou síť.

Převážnou část politickoekonomických informací získávají vytěžováním řeckých emigrantů z řad inteligence, zejména pak té, která vystudovala v ČSSR a působí na nejrůznějších úsecích čs. hospodářského života.

Bylo zjištěno, že získají-li pracovníci řecké rezidentury informace vojenského charakteru, předávají je též USA rozvědce prostřednictvím amerických rozvěděčků legalizovaných na ZÚ USA v Praze.

Z rozboru vojenských, politických a hospodářských poznatků získaných rezidentem CALEVRASEM v ČSSR vyplývá, že nelze řeckou rezidenturu KYP v Praze podceňovat a je nutno vycházet z jejích potenciálních možností rozvědné práce v ČSSR. Varovným signálem je skutečnost, že řecká rezidentura KYP v Praze získala informace o dodávce čs. zbraní na Kypr a o dalších podrobnostech s tím spojených.

x x X x x